

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Florian v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 60 K, za pol strani 30 K, za četrti strani 20 K. Inzerati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petilvrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Na Jesenice!

Tako kliče Gorenjska sokolska župa svojim telovadnim društvom Sokol. Prav je, da je prvi zlet Gorenjske sokolske župe na Jesenicah. Kajti bati se je zanje. Nemštvo si prizadeva na vse kriplje, da si prilasti to točko naše lepe domovine. Mlačnost in nezavednost toliko in toliko jeseniških Slovencev jih podžiga k temu, češ, delo ne bo težko.

Ali Jesenic si ne dajmo iztrgati. Naše so bile in naše morajo biti. To zakličimo glasno in razločno Nemcem zlet Gorenjske sokolske župe. Zlet Gorenjske sokolske župe odpri oči onim, ki ne vidijo preteče nevarnosti, stresi zaspance, razpali mlačneže, prilij novih moči pešajočim ter omahujočim in potrdi dobre v veri, da zmaga slovenstvo. Zlet Gorenjske sokolske župe prikleni Jesenice z močnimi verigami k slovenski zemlji. Da se ti lepi nameni omogočijo, bodi zlet Gorenjske sokolske župe kolikor mogoče velik in dostojen.

Bratje Sokoli! bodimo kakor Črtomirovi junaki, o katerih poje pesnik:

Ne zapusti nobeden ga v ti sili,
molče orožje svoje vsak si sam vzame.

Vsi, kar nas je, na Jesenice! Ta dan naj odmevajo Jesenice od „Na zdar“-klicev

in naj rude kakor jutranja zarja od sokolskih srajc. Pokazimo, da nas ne diči samo sokolski kroj, ampak da nas krasi tudi sokolske lastnosti kakor: delavnost, požrtvovalnost, odločnost in neomahljivost. Mičimo s svojim vzgledom k posnemanju, da se pomnože sokolske, da se posokoli ves slovenski narod, kateremu je le tako zagotovljena srečna bodočnost.

Zlet na Jesenicah bodi veliki dan za Gorenjsko sokolsko župo, pa tudi za Jesenice same.

Zlet na Jesenicah naj dokaže, da je Gorenjska sokolska župa na pravi poti, da živi pravo sokolsko življenje, da se je že jako približala sokolskim vzorom in da se zaveda svojih dolžnosti do svojega naroda.

Zlet na Jesenicah naj dokaže, da je slovensko Sokolstvo prvo na mestu, kjer preti slovenskemu narodu ali njegovi posesti kaka nevarnost. Zlet na Jesenice dokaži, da je Sokolstvo domovju bramba, vragu strah.

Ali ne samo Sokoli, tudi vsi drugi, ki jim je mar Slovenstvo, naj prihite na Jesenice, da bodo kakor velik okvir pestri sokolski sliki, da bodo kakor mogočen refraktor sokolskega navdušenja.

Zlet na Jesenice prepričaj nasprotnika, da zastoj njegova sila besna nad nami izkuša si moči in da za dom bo Sokol stal junak vedno.

Zlet na Jesenicah bodi mogočen jez proti nemški povodnji, ki se hoče razliti iz sosednje Koroške, nekdanje zibelke Slovenstva, po prekrasni Gorenjski.

Zato pa v nedeljo na Jesenice vse, kar je dobre volje za slovensko stvar!

Samostojna predloga državnega poslanca g. Ivana Hribarja in tovaršev v državnem zboru.

II.

Predlog o izpremembi voznega reda na progi Ljubljana-Kamnik.

Mesto Kamnik je vsled svoje ugodne lege ob vznožju kamniških Alp sredi krasne okolice, kjer je vse polno senčnih gozdov in čistih voda, jako prijetno letovišče in zdravilišče, kakor tudi važno mesto v turistiškem prometu, ki je zdaj jako izdaten.

Velika ovira za š. živahnejši tujski promet na tej lokalni progi je razven prepočasne vožnje premajhno število vlakov.

Občinski odbor mesta Kamnik je zaradi tega enoglasno sklenil v svoji seji dne 30. aprila t. l.,

PODLISTEK.

Josip Premk:

V mladem cvetju.

Roman.

Dalje.

Sedel je na vegasto klop, razgrnil papir pred seboj na kolenih in si podprl glavo z obema rokama. Potem pa je pričel zmigavati z ustnicami, čital je polglasno, včasih za hip obmolknil, se zamisljeno zagledal v črke in zopet nadaljeval.

Ko je prečital, je zastrmel v strop in je zavzdihnil gloliko: »O Bog, torej je res...«

In kakor, da ne verjame sam sebi, je pričel citati zopet, dasi je znal pismo že skoro na izust — ali vendar in prav od početka:

Dragi Šimen!

Hotela sem se pokoriti očetovi zapovedi, da te pozabim, ker se tako mora zgoditi — oh, ljube so tako kruti! — ali ne morem, da bi ti ne pisala vsaj teh par zadnjih vrstic, ki ti naj bodo — ali v tolažbo ali v dokaz, da vse, kakor se je in se bo zgodilo, ni moja volja, ampak mojega očeta.

Ko sem pred šestimi meseci zapustila Zapolje, morda in skoro gotovo ni vedel razun mojega očeta in tebe, ki si lahko slutil, zakaj sem odšla — nihče, ker tako je hotel moj oče, da svamota, ako že moram — to — tako imenovati, ne pride na dan.

«Idi,» mi je zapovedal, kmalu po onem večeru, ko sva se zadnjič sestala tam zadaj na vrtu — »in ne vrni se, dokler nisi kaj sledilo — grehu, ki si ga storila z njim!« O Bog, kako kruto so padale na moje dušo te besede, saj jaz sem upala vse drugače, a potem je prišlo tako!... Ako sem zagrešila, sem storila iz ljubezni in Bog mi bo milostljiv, a da se ne smem vrniti z detetom, to mi je največje hudo! Bogve, v kake roke bo prišlo in kako se bo godilo siroti! Ako bo uslišana moja goreča molitev, bo Anica — deklica je namreč in krščena za Anico — srečna, dasi ne bo vedela ne za mater, ne za očeta, ker pustila sem jo, kakor je hotel oče — v bolnišnici. Prišli bodo in jo vzeli, saj tu v Trstu ni male takih slučajev, in ako bo živela, morda, morda se kdaj zgodí, da jo pripelje božja roka v mojo bližino!

Ne kolni me, Šimen! Vem, da so te besede breserčne, pa jaz ne morem drugače, ako hočem še kdaj pod domačo streho, a ti — — pozabi, trpi z menoj in se udaj v usodo!

In še nekaj Šimem!

Kakor si že sam lahko izprevidel, na najino poroko ni misliti in ako se zgodí, da se udam očetovi volji in vzamem županovega Ivana, pozabi, kar je bilo, in ne hodi več s spomini. Brez ljubezni bom stopila pred altar, ako se bo meralo tako zgoditi, — jaz sem ljubila samo enkrat, ampak zvesta žena mu hočem biti! Morda on

ni tak zloben in se usmili najinega deteta, saj zvedeti mora prejalisej, ako pa ne, pozabiva, kar je bilo!

Zdaj sem zopet zdrava in v kratkem se povrnem v Zapolje, a prosim te, molči, molči o stvari, kakor grob!... Pismo, ki ti ga pišem uniči, da ne pride v tuje roke, ker pričalo bi lahko se po moji smrti s rečeb, kar bi morda tudi Tebi ne bilo ljubo; saj jaz ne bom živela dolgo, tako čutim, preveč gorja je prišlo nad me — in sedaj se moram ločiti še od — te male Anice, ki jo tako ljubim!...

Šimen, jaz sem se udala v usodo in molim, molim, da bi se zgodilo, kar se gotovo ne bo, da bi našla kdaj sirota svojega očeta!

Pozdravlja te

Hanca.

— Prečital je Šimen pismo drugič in se je sklonil: stare, razpokane ustnice so se dotaknile rmenega papirja in velika solza mu je pripelzela po licu.

Potem pa se je nasmehljaj in začutil v srcu radost, pijano veselje, da ni znal, kako bi dal dnška svoji sreči. Saj ona, ki je tolikrat mislila na njo — bogve ali živi, ali je mrtva — prebiva v njegovi bližini.

Prvič, ko je zagledal njen obraz, se mu je zganilo v srcu, česar ni razumel, ampak zdaj je bilo pred njim vse jasno, brez vsakega dvoma...

prošiti c. kr. železniško ministrstvo, da pomnoži število vlakov na progi Ljubljana-Kamnik, kakor tudi, da, razmeram primerno, izpremeni sedanji vozni red na tej progi in sicer sledeče:

Ljubljana-Kamnik:	
odhod:	prihod:
7:28	8:38
11:40	12:50
3:20	4:30
7:40	8:50
11:20*)	12:30*)
Kamnik-Ljubljana:	
odhod:	prihod:
5:35	6:45
9:49	10:59
1:30	2:40
5:30	6:40
9:30*)	10:40*)

S tem novim voznim redom bi se ne složilo le prebivalcem in obiskovalcem mesta Kamnika, temveč tudi prebivalcem vseh ob progi ležečih krajev, posebno trgovcem in industrijcem v Kamniku, Jaršah, Mengišu, Domžalah, Trzinu in trgovskim potnikom, ki obiskujejo te kraje, nadalje vsemu prebivalstvu ob tej progi, ki imajo veliko opravila pri uradih v Kamniku in Ljubljani. Vsem bi se prihranil čas in denar.

Lokalna prega Ljubljana-Kamnik spada že zdaj z osirom na promet in rentabiliteto med prve železnice te vrste.

Prošnja za pomnožitev vlakov na tej progi je torej umestna in popolnoma opravičena, tako s stališča vozečega se občinstva, kakor tudi s stališča železniške uprave same, ker bosta imeli dobiček vsled pomnožitve vlakov obe strani.

Izpolnitev prošnje pa bi razven tega ne povzročala neprimernih stroškov, ker more tudi po novem voznem redu en in isti vlak vse vožnje opravljati.

Konečno je pripomniti, da bi bilo iz istih vzrokov železi, da bi oba naposled omenjena vlaka ob nedeljah in praznikih vozila ne le od 1. maja do 31. oktobra, temveč skozi celo leto.

Podpisani stavijo tedaj predlog:

Visoka zbornica sleni:

«C. kr. železniško ministrstvo se pozivlja, naj pomnoži na progi Ljubljana-Kamnik, če le mogoče, že s 1. julijem t. l. število vlakov in naj izpremeni sedanji vozni red tako, kakor je prosil občinski odbor mesta Kamnika.»

V formalnem oziru se predlaga, naj se ta prošnja odstopi železniškemu odseku v posvetovanje in poročanje.

Gospodarski del.

Ogledovanje živine na železniških postajah na Kranjskem.

Z razglasom deželne vlade za Kranjsko z dne 22. junija t. l. se je uredil nanovo red ogledovanja živine na železniških postajah na Kranjskem. Za širšo javnost važne so sledeče določbe tega ukaza.

Glavne postaje, v katerih se ima vršiti nakladanje in izkladanje kopitarjev (konj, oslov, mežgov, mul) žvekovalcev (goved, ovac in koz) in prašičev so: a) Ljubljana, državni kolodvor, b) Ljubljana, južni kolodvor, c) Ljubljana, dolenski kolodvor, d) Kranj in e) Novo mesto. V drugih postajah železnice je sicer tudi dovoljeno na- in izkladanje živine, vendar mora stranka za ogled prositi, oziroma istega naznaniti pravočasno pristojni politični oblasti, t. j. okrajnemu glavarstvu, h kateremu pripada dotična postaja, oziroma veterinarskemu oddelku deželne vlade v Ljubljani. Slednje imenovani oddelek odpravlja za sedaj ogledovanje na vseh postajah sodnih okrajev Višnja gora, Velike Lašče in Ribnica.

Glede olajšav je določeno sledeče: V tuzemskem prometu je dovoljeno nakladati na vseh postajah ki imajo za to potrebne priprave, šest živali (jojenec v spremstvu mater ne vračunši), dalje brez obzira na število teleta in prašička, ki se pošiljajo v košarah ali zabojih. Ogled teh živali se lahko izvrši pri nakladanju ali pa pri izkladanju, vselej pa se morajo predložiti predpisani potni listi.

Tuzemski večji transporti, ki se pošiljajo kvečjemu 150 km daleč in za katere se predložijo predpisani živalski potni listi, se ogledajo po živinozdravniku le enkrat, t. j. ali pri nakladanju ali pa pri izkladanju. Izvzeti pa so transporti prašičev, namenjeni za trgovino, kateri se morajo brez ozira na daljavo ogledati tako pri nakladanju, kakor tudi pri izkladanju.

Živina, namenjena v klavnico, stoječo pod živinozdravniškim nadzorstvom, nakladati se sme brez ogleda, ako je dotična klavnica od postaje oddaljena manj kot 150 km. Pri izkladanju pa se mora ta živina vselej živinozdravniško pregledati.

Glede živinozdravniške preiskave živali iz Avstrije v dežele kr. ogrske kroge (Ogrska, Hrvaška, Slavonija) ter Bosne in Hercegovine so merodajni za to posebej izdani predpisi.

V vseh slučajih morajo imeti živali, ki se oddajajo po železnici, predpisane živalske potne liste. Ako živali nimajo teh listov ali pa če so v potnih listih nepravilnosti, če se ne vjemata število glav ali pa znaki, barva starosti živali, se ne smejo pripustiti v prevoz po železnicah. Ako se zalotijo take živali brez ali s pomanjkljivimi potnimi listi, ogledati jih mora takoj živinozdravnik, in sicer na stroške lastnika živali.

Izkladanje živali se sme vršiti le na tisti postaji, ki se je pri oddaji določila za izkladanje, izjema je dovoljena samo v sili ali pa po posebnem dovoljenju političnega okrajnega oblastva.

Ako kako živinče na prevozu oboli ali pogine, kar se ne da brezdvomno zavračati na zunanji vpliv, tedaj je prevoz na bližnji, v smeri vožnje ležeči železniški postaji veterinarsko-policijsko preiskati in uradno obravnavati. Preiskovalne postaje so: Ljubljana, Kranj, Postojna, Novo mesto in Kočevje.

Oglednina znaša za vsakega kopitarja (konja, osla, mulo in mežgo) 1 K, za vsako govedo, staro več kot šest tednov, 30 h, za vsako govedo do šest tednov staro, dalje za vsako ovco, kozo in prašiča po 10 h.

Za sesajoče živali v spremstvu svojih mater se oglednina ne plača.

Za posamezne postaje, ki so oddaljene od bivališča oglednega živinozdravniška, so se določile vrhutega dovozninske pristojbine, ki jih plača stranka z zgoraj navedeno oglednino vred dotičnemu železniškemu uradu.

Za ogled na postajah, ki niso začetkoma imenovane, se plača tudi gornja oglednina, ako niso normalni komisijski stroški višji. V tem slučaju doplača stranka h komisijskim stroškom pripadajoči znesek. Pri istočasnem ogledu več transportov v isti postaji se porazdele vsi stroški na posamezne stranke. Vsi ti predpisi stopijo s 1. julijem t. l. veljavo.

Novi izdelki v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Vodstvo naših družb je sklenilo pogodbo z znano čiško tovarno sveč, mila in parafinov tvrdke J. Pilnáček v Kraljevem Gradcu, na Češkem, vsled katere bo tvrdka Pilnáček izdelavala in razpečavala toaletno milo, stearinove in parafinove sveče v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Kakor smo zvedeli, se bo to toaletno milo izdelovalo v 3 vrstah in sicer: prve dve vrste bojo imele duh 6 cvetlic, ena velikost se bo prodajala na drobno po 20 vin. kos, in druga velikost 1 kos za 30 vin., vse je vzorne vrste in prijetno diši. Potem bo še tretja najfinjša vrsta, katere se bo prodajala za 70 vin. 1 kos; to izvrstno milo bo nedosgljivo kakovosti, v elegantni originalni opravi in bo posebno od damskega sveta zahtevano, ker se rabi k negovanju polti in jo dela svežo in zdravo. Stearinove sveče v korist družbi se bodo izdelovale v vseh vrstah in velikostih za vsak namen, potem parafinove sveče za domačijo, kleti i. t. d., tudi sveče za božično drevo se bodo izdelovale v korist družbi. Kakor se nam poroča, dela tvrdka Pilnáček že pridno priprave, katere bodo v 14 dnevih dokončane; potem bo ta tvrdka že lahko zalagala s svojimi izdelki v korist družbi g. trgo c: z mešanim blagom, g. droguiste in vse trgovine, katere milo ali sveče prodajajo. Prosimo torej naše vedeče Slovence in Slovenke, da bi v svojih domačijah rabili samoedino toaletno milo, stearinove in parafinove sveče v korist družbi sv. Cirila in Metoda in te izdelke v imenovanih trgovinah določno zahtevali. Čim več se teh izdelkov proda, tem večji prejem bo imela družba, in kakor imamo danes družba pri užigalnih vznetih prejem, tako bo potem lahko imela tudi pri teh izdelkih. Da bodo ti izdelki samo najboljše kakovosti in da bodo svoje cene vredni, je gotovo, ker tovarna Pilnáčkova izdeluje že več let toaletno milo v korist češki «Ustředni Matice Skolské» in v korist družbu za vzdrževanje čeških šol na Dunaju «Komenky» in tudi je solidnost tvrdke Pilnáček družbi zadostno znana. Torej ne sme biti rabljeno v slovenski rodbini nobeno tujinsko toaletno milo ali sveče od nam sovražnih tvrdk, ampak samo naše toaletno milo in sveče v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Železniški vozovi in njih nakladna teža. Državno-železniška uprava je v zadnjih letih čisto dala na razpolago vozove z večjo nakladno težo kakor 100 stotov; zlasti je nabavila mnogo 15 tonskih voz. Izkoriščenje takih voz po nakladni teži in prostornini je posredno in neposredno mnogokrat v prilog tako trgovskim interesentom kakor tudi železniški upravi. Čim večji so pripravljene vozovi, tem manjši število voz je potrebno, da se more prevažati enako množino, vsled česar je priprava voz sama enostavnejša, pomanjkanje voz pa za časa splošnega večjega naročevanja utesojeno. Vrh tega so, ker gre za industrijska podjetja, pristojbine, katere se morajo plačati za pripravo voz, znižane. Tudi v naših krajih je dokaj interesentov za prevoz takega blaga, ki je pripravno po svoji naravi za popolno izkoriščenje voz z večjo nakladno prostornino. Prizadete interese zategadelj opo-

Nikdar nikoli se mu ni zadelo Zapolje tako lepo, nikdar ta siva graščina, ki se je skrivala tam za zelenjem, tako prijazna, kakor tisto popoldne, ko je stopal okolo svoje keče z rosnimi očmi in premišljal, kako bi razodel Ani veliko skrivnost, ki je gotovo ne sluti niti v sanjah...
Dalje prih.

Fran Albrecht:

Karljera.

Vsem dotičnim gospodičnam v album. Dalje.

«Doktor postane v najkrajšem času samosvojev odvetnik. Zdaj je torej čas, da napraviš svojo karijero, zdaj, ali nikoli več! Pomisli — doktor!... Oj, jaz bi nekoč zatajila vero in vse, vse — ako bi bila dobila doktorja...»

Tako je govorila sestra. Angela pa je premišljala in na tihem kovala svoj načrt. Ali — beže, to je šlo težko, težko!... Seznaniti se ni mogla kar tako z njim, ko ni nikamor zabajal. Da bi mu pisala?... To bi se mu zdelo najbrž neolikano.

Zato je sprva samo koketirala: Kadar ga je srečala na cesti, je zrla ves čas nanj — sladek, vabeč smehljaj na ustnih —, gledala ga je z velikim, zaljubljenim pogledom, kakor boga... Ko je odšel mimo, pa je obstala, zrla za njim in devala roko na čelo... Doktor se je včasih okrenil in ko je opazil, se je nasmehnil... Nekako čudno se mu je zdelo to; ni si znal razlagati,

Čez nekaj mesecev pa se je nudila Angeli prilika. Plesni venček so napravili in navzoč je bil tudi — doktor. Stal je v plesni dvoravi, naslonjeno na vob vrat ter z rahlim ironičnim smehljajem motril mlade pare, ki so se sukali po taktu slabo igranega valčka. Ko ga je Angela opazila, je pustila ples in kakor utrujena sedla na zofi prav tja, kjer je stonel on...

Ni je še opazil. Ona pa je zrla s svojimi sinjimi, krasnimi očmi — v katere je znala položiti toliko ognjene ljubezni in strastnega oboževanja — naravnost nanj, kakor takrat, če sta se srečala.

Doktor je instinktivno začutil njene vroče poglede, a se ni maral ozreti vanjo. Čez trenotek pa se je nasmehnil, kot da se je nečesa domislil, priklenil se ter ji povedal svoje ime.

Zaplesala sta po dvorani.

Angela se je čutila blaženo. Kri ji je planila v lica, nekaka omotica se je je polastala. «Zdaj je čas...» je mislila sama pri sebi naučene besede, a zaman se je trudila, da bi pričela šablonsko konverzациjo. Besede so ji obitčale v grlu, kakor zledenele.

In se predno se je dobro zavedla, že je zopet sedela na zofi, doktor pa je hitel iz dvorane. Sprva ji je bilo silno mučno in neznošno, da bi se najraje razjokala... Potem pa se je domislila, da se ni vse izgubljeno.

Šla je iz dvorane, da bi se nekoliko pokrepčala za težko borbo, ki jo je čakala — — —

Po polnoči so vtilile dame.

Angela je iskala doktorja. Samo z njim, samo z njim je hotela plesati!... Našla ga je v stranski dvorani, kjer je sedel pri manjši družbi gospodov ter očividno bil zelo dobre volje.

Naklonila se je.

«Sedaj volijo dame, gospod doktor!»

«Ah — tako!» se je nasmehnil doktor, vstal in ji galantno ponudil svoje roko.

«Take malo plesete, gospod doktor! Gotovo niste poseben prijatelj plesa.»

«Zares, gospica, uganili ste: ne ljubim plesa...»

«In tudi drugače,» je hitela Angela, da bi se ne prekinil pogovor — «živite tako sami doma... nikamor ne zabajate... v društva, na zabave, koncerte. Ne morem si predstavljati, kako je mogoče tako življenje.»

«Vse ima svoje vzroke, gospica... Tako je dejal Heine.»

«Ali, veste, to pa nam ženskam silno imponira... Interesantno je.» In koketen pogled njenih lepih oči je pozdravil doktorja.

Ta pa se ni imel več časa zahvaliti se ji na poklonu. Godba je zaigrala, molče jo je privil k sebi in se zavrtel z njo po parketu.

Vsa je drhtela Angela v njegovih rokah, vsa je drhtela sreče in blaženstva. Iz mehkosanjave arije salonskega orkestra pa so zveneale v njenih ušesih kakor nekak refren banalne besede: «Karljera... Karljera...»
Konec prih.

zarjamo, da izkoristajo pripravljene vozove po nakladni teži in prostornini.

Tedenski sejem v Kranju dne 11. julija 1910. leta. — Prignalo se je: 138 glav domače goveje živine, — glav bosanske goveje živine, 35 glav goveje živine hrvaške, 7 domačih telet, — hrvaških telet, 222 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, 1 domača ovca, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani vol 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za piganje 100 kg 52—54 K, kumerni 100 kg 36—40 K. Pšenica K 10—, prosa K 7—, rž K 8—, oves K 7-50, ajda K 7—, repno seme K 40—, fižol ribničan K —, mandalon K — koks —, krompir K — za 50 kg.

Dopisi.

Družba sv. Mohorja.

Do dne 16. rožnika 1910 je stela Družba sv. Mohorja to-le število članov:

	dosmrtnih,	letnih,	vkup	
nadškofija goriška	159	9971	10130	članov,
škofija krška	196	6175	6371	»
» lavantinska	473	26226	26699	»
» ljubljanska	792	32036	32828	»
» tržaško-koprška	78	4513	4589	»
» poreška	9	166	175	»
» krška	—	70	70	»
» senjska	8	158	166	»
» dalmatinska	3	51	54	»
nadškofija zagrebška	23	422	445	»
škofija djakovska	—	62	62	»
bosenske škofije	8	154	162	»
škofije somboteljske in ogrske	2	181	183	»
škofija sekovska	37	404	441	»
nadškofija videmska	12	325	337	»
po ravnih krajih Avstrije	16	136	152	»
po ostali Evropi	2	158	160	»
v Ameriki	24	2894	2418	»
v Afriki	9	158	167	»
v Aziji	1	6	7	»

Vkup je torej 1852 83764 85616 članov.

V tem številu pa se niso vse župnije, kajti do danes se nismo dočakali članov iz treh koroskih župnij, iz ene kranjske in ene štajerske župnije, katerih skupno število je znašalo lani nad 250. Ker se nadejamo, da pripadajo kmalu tudi ti obetavljivi, bomo koncem tega meseca imeli vkup blizu 86.000 članov. Pa tudi brez njih smo letos že prekoračili dosedanje najvišje število članov. Novih dosmrtnih članov je prirastlo 86, proti lanskemu številu jih je torej letos za 70 več. Na novo vpisalo se je 6411 članov. Kdor se do konca rožnika ne oglasi, ne more zahtevati od nas vseh letošnjih knjig.

Loške novice.

Nimamo navade, da bi se bavili in sploh odgovarjali na tako nesramne laži, katere zajema «Domoljubov» dopisnik iz piskavih glav svojih zvestih «Čukov», vendar mu pa svetujemo, da naj prvo pomeđa pred svojimi pragom in nauči olike vsaj načelnika Čukov iz Stareloke, ako uže ne more krotiti več drugih svojih kozlov. Načelnik vam je že popolnoma obnorel. Povejte mu vsaj, naj ne poskuša svoje čukarske moči in surovosti na svoji sestri, katero je zadnjič ob priliki birmovanja v Stariloki pretepal tako neusmiljeno, da so se nad tem zgrazali celo vaši pripadniki. «Ubil bi jo bil, ako bi mu ne ušla v pravem času,» tako govore očividci onega prizora. Je li to krščanski, da mora sestra v sled surovosti svojega brata, načelnika «Čukov», zapustiti dom in starše, ter iti po svetu za kruhom? No, duhovni gospodje, kaj pa porečete vi k temu?

Nobenega drugega narodnega društva ne sovražijo naši klerikalci tako, kakor sokolskega. To je naravno, kajti klerikalci sovražijo tudi svobodo naroda, za katero stremi sokolstvo. Ne, kar hoče ljudstvo in je njemu v korist, ampak kar zahtevajo «Gospodje», to se mera izvršiti. Kdor pa ima toliko poguma, da se jim noče ukloniti, ta je zapisan v črne bukve klerikalnih inkvizitorjev. Sem najvišji škofjeloški inkvizitor se je na zadnjem tedenskem sestanku klerikalcev v gostilni onega štajerca, ki se ne ve, kakega prepričanja da je, zarotil, pa mora na vsak način uničiti naše sokolsko društvo in da ne odjenja prej, dokler bo v Škofji Loki le en Sokol. To bi se mu morda tudi še posrečilo, če bi ne imel v našem Sokolstvu može, ki se z vsemi svojimi močmi borijo za uresničenje zvišene sokolske ideje. In ukazom najvišjega našega inkvizitorja se naši klerikalci morajo brezpogojno pokoriti, kakor morajo tudi brezpravni sužnji ubogati zapovedi svojih mogočnih gospodarjev! Po ukazu škofjeloškega nadinkvizitorja je torej poveljstvo dolžnost klerikalca, da mora zatreti vse, kar je navdahnjeno s sokolskim duhom. Celo nedolžnemu papirju, če je na njem zapisano kaj o Sokolih, mu ne sme prizanesiti. In, kar naj nas obvaruje sam Bog, če je še na tem papirju naslikan sam junaški Sokol, ki ponosno dviga slovensko zastavo, kakor je videti na onih lepkih, s katerimi vabi gorenjska sokolska župa na svoj prvi zlet v Jesenice, v nedeljo 17. t. m., potem se mora dobiti podla klerikalna duša, da znese svojega jezoo nad Sokole in jim te plakeže trga z zidov. To pobalinstvo se je te dni zgodilo v našem mestu na več krajih. Mi smo tudi celi prejšnji teden gledali

klerikalne lepake, ki so vabili na ustanovitev «Slovenske Straže» in mi jih nismo trgali, ker vemo, kaj je olikanost in ker nismo in ne bomo padli tako ni-ko, kakor naši nasprotniki.

V sredo zjutraj smo pokopali vlega starološkega naprednjaka, zidarja Ivana Spacapava. Rodom je bil z Goriškega ter si je v svojo pridnostjo in pšenostjo pridobil toliko, da si je v Stari Loki postavil svoj novi dom. Radi njegovega odločno naprednega mišljenja so ga klerikalci sovražili, a mož je ostal trden kot skala, ker ni prodajal svojega značaja za klerikalna korita. Ko pa je rajni Spacapan pristopil k loškemu Sokolu in se je na par izletih oblekel v sokolski krog, so prifarski klerikalci zbesneli ter ga pred par tedni napadli v «Domoljubu». Zdaj se jim je za vedno umaknil. Njegovi zvesti tovarisi in bratje Sokoli, za katere je bil unet, kakor malokdo, so mu izkazali zadnjo čast ter ga spremili na njegovo zadnjo zemeljsko pot. V miru počivaj, dragi brat!

Za ustanovitev «Slovenske Straže» so tudi naši klerikalci bobaali na veliki boben. Zal, da se je našlo tudi nekaj naših naprednjakov, ki niso videli drugače se znebiti nadležnih klerikalnih fehtacev, kakor da so jim v bisago vrgli nekaj kronic in daril za veselico, ki so jo priredili na Balantovem vrtu v kapucin-kem predmestju. Pravijo, da so se udeleženci te veselice silno dolgočasili, kar se jim ne čudimo, ako so jim pridigali o veri in narodu može, ki jim je srce brez vsake vere, svoj narod ljubijo pa le takrat, kadar imajo koristi od njega.

Novice iz Rateč.

Rateče so se morale vojakom za ostro streljanje posebno priljubiti. To pa domačinom ni nič kaj povolji, ko jim krogije prevrtavajo drevesa, vojniki travo tlačijo, pastirji pa dotične dneve pasti ne smejo. 8. t. m. je bilo zopet ostro streljanje. Udeležili so se vaj: en bataljon dežel. bramborkega polka št. 4. z oddelkom strojnih pušk, dve mejo varstveni stotniji pešpolka 17. in dve pešpolka 7.

Vojaške vaje zgoraj navzgor oddelkov in nekaj prideljenih ulancev so se dva dneva prej vršile med klanškima jezeroma — Ratečanec — Kranjsko goro. Vse je bilo prepreženo s poljskim brzojavom. Posebno sta trpeli stotniji pešpolka 17 in oddelek dežel. brambe. Ti so prekoračili Mangart, zgoraj prenehali, drugo jutro pa po Plazu dospeli v Rateče. Več vojakov se je pri dričanju poskodovalo. Večinoma so bili to stari rezervisti. En oddelek polke 7. je prišel pa čez Vršec v Kranjsko goro. Po cestah so svigali vojaški motorji in avtomobili. So pač reveži — posebno rezervisti!

Klanški jezera, osobito zadnje, je zdaj kaj lepo. V sled vednega deževja in nalivov je sedaj jako veliko. Izletniki, na noge! Tik postaje Rateče je izvrsten hotel Mangart, kjer si človek lahko priveže dušo; potem izlet k jezeroma ali pa obratno. Slovenci, hotel Mangart je slovenski — torej svoji k svojim.

V nedeljo, 10. t. m. je zdrčal nek «nedeljski turist» po Plazu, (Lauscharte), ki je s snegom pokrit, kake 4 metre navzdol in si nogo nekaj pohabil. Stirje fantje so ga spravili do kolovoza, kjer so ga potem naložili na voz. Tu je kazal pesti golemu Mangartu, češ, da je ta kriv nezgode.

V sled vednega deževja imajo Ratečani pod vasjo ob železnici na takozvanih Ledinah pravcato jezero. Tu vidš polno divjih rac in golobov, ki se navadno drže morskkih bregov.

Vreme pa tako! Komaj smo začeli seči, že nagaja dež, da se boga smili. Kar posečemo (zdaj šele v ravnini), moramo susiti v stogih. V nekaterih krajih je pa vse poplavljeno, da se kositi ne moremo. Smo pač reveži, mi Sibirci.

Tovariši, abiturijenti!

«Slovenija», 41 letno akademično društvo, se obrača do Vas, vabeč Vas v svoje okrilje «Slovenija» je bil tisto torišče, kjer so se vežbali in vzgajali najrazboritejši slovenski možje, v «Sloveniji» se je spočelo že toliko zdravih in plodonosnih stremljenj v Slovincih. To je neovrgljivi dokaz, kako vedno hrepeni «Slovenija» kvišku, kako vsestransko stremi za napredkom. Druga komponenta njenega življenja pa je neodvisnost, ki si jo je «Slovenija» ohranila do zdaj neomejeno. Prosta in svobodna kritika, stremljenje po vsestranskem razvoju, oko vprto v najvišje cilje — to so stebri, na katerih stoji, na katere zida «Slovenija».

Tovariši! Tisti, ki stremite brez ozira na levo in desno za najvišjimi smotri — resnico in pravico — pridružite se nam! V naši sredi najdete tovarise in svetovalce, somišljenike in sobojevnike. «Slovenija» Vam nudi v svoji bogati čitalnici in knjižnici, v kateri se nabajajo ebilni dokumenti človeške kulture ter vsa slovenska znanstvena in lepostovna dela, obilo prilike in netiva za splošno in strokovno izobrazbo.

Mladi tovariši! Kolikor Vas je jasne glave, trdne volje ter mladega, navzgor stremečega poguma — okrijte «Slovenije»! Vi poskrbite, da bo «Slovenija» še nadalje tisti vrelc, iz kojega potekajo najboljše moči, tisto žarišče, iz kojega se iskreno najsvetlejšje ideje! Za odbor «Slovenije».

Mirko Černič
t. predsednik

Fran Albrecht
t. tajnik

Umetnost in književnost

Kraljevič in berač. Spisal Mark Twaln. Za ljudskošolsko mladino prirejena povest. Cena broširani knjigi je 40 vin., vezana velja 60 vin. Dobiva se v založni tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju in v knjigarnah.

Narodne pesmi z napovi. Nabral in uredil za štiri enake glasove Janko Žiro vnik. IV. zvezek. Cena knjižici je 1 K. Naroča se pri upravnistvu «Slovenskega Branika», Ljubljana, Tržaška c. 53.

Janez Trdina: Bajke in povesti. VII. zv. Cena broš. K 2-50 K, eleg. vez. K 3-70 po pošti 20 vin. več. Kakor prejšnje knjige Janeza Trdine, tako se bo tudi pričujoča brzkone priljubila slovenskim čitateljem, ki naj bi prav pridno segli po njej. Dobiva se pri založniku L. Schwentnerju.

Ljudska predavanja «Zveza slov. izobraževalnih društev» v Ljubljani. Koncem pretečenega leta se je osnovala v Ljubljani «Zveza slov. izobraževalnih društev», koje namen je osredotočiti vse ljudsko-izobraževalno delo na Kranjskem. Tekom prvega polleta svojega delovanja je skušala Zveza ustvariti podlago za smotreno in sestavno prirejanje ljudskih predavanj. Največja zapreka, da se pri nas ljudsko-izobraževalno delo ni moglo dosadaj tako razviti kot drugod, je bilo pomanjkanje predavateljev. Zveza je to zapreko odstranila s tem, da je pritegnila v svoj delokrog 23 predavateljev, ki so se z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo lotili začelnega dela na tem polju. — Tudi poslušalcev je bilo treba šele pridobiti in začeti vzgajati za ljudska predavanja. Velikokrat smatrajo ljudje predavanja le za priredbo, s katero naj se včasih zamaši za spremembo spored raznih veselic. L. polagoma prodira nazor, da morajo biti ljudska predavanja nadaljevanje šolske izobrazbe, nekaka narodna visoka šola. Zveza je skušala radi tega uveljaviti v posameznih krajih cele serije predavanj, drugod pripraviti zanje tla. Obrnila se je na najrazličnejše že obsoječe izobraževalne korporacije v raznih krajih in jih skušala pridobiti za predavanja. Mnogo krajev je odpadlo radi komodnosti in brezbrčnosti krajevnih faktorjev, na več krajev se ni moglo ozirati radi oddaljenosti in pomanjkanja gmotnih sredstev — predavatelji so morali skoraj povsod sami kriti predavateljske stroške — vzlic temu se je izvršilo v 18 različnih krajih 73 predavanj, ki so tam kaj kjer se je izvršilo več predavanj, pritegnila nase stalno poslušalstvo in to največ iz nižjih slojev, katerim se v prvi vrsti ta predavanja namenjena. Vseh poslušalcev je bilo nad 7000. Najbolje obiskovano je bilo predavanje s 300. najslabeje s 14 poslušalci. Naveč predavanj je bilo v Škofji Loki (17), Žabnici (11), St. Vidu (10), Mostah (6), Šški in Kranju po (6), ter Kamniku (4). Predavanja so se vršila brez časopisne reklame in le s pomočjo krajevne agitacije deloma pod firmo Zveze, deloma pod firmo lokalnih organizacij. Od 23 predavateljev je bilo 17 članov ljubljanskega izobraževalnega kluba, ki so imeli skupaj 63 predavanj. Poleg tega sta imela dva člana I. K. od 12. nov. do 1. tedenske kurze za nemščino oz. računstvo, katerih se je udeleževalo od 34—40 ljubljanskih železničarjev. Snov predavanjem je bila iz naslednjih strok: zgodovina, državeznanstvo, narodno gospodarstvo, kazensko pravo, slov. literatura, fizika, geologija, astronomija, tehnika, zdravstvo, vzgojeslovje in odrambno delo.

Godovi prihodnjega tedna:

17. Aleš, Držislav; 18. Friderik, Lelja, Miroslav, 19. Vincencij P., Makrina, Radoš, Zlata, Zlatica; 20. Marjeta, Elija, Česlav, Večimir; 21. Danijel, Olga, Prakseda, Vitemir, Zora, Prokop; 22. Marija Magd, Pribina, Dragota; 23. Apolinar, Liborij, Godemir, Zdenka, Olga.

V Kranju, dne 16. julija 1910.

* **Grunewaldska slavnost.** V četrtek so začeli Poljaki slaviti 500 letnico zmage Poljakov nad nemškimi viteškimi redom pri Grunewaldu. Toda to slavlje ni velikega pomena le za Poljake, ki so ubranili svoje grudo pred nemško grabeljivostjo, temveč pomenja velik zgodovinski dogodek za vse Slovanstvo. Ta vojska je važen dogodek v velikem boju med Slovanstvom in Nemštvom. V Jagielonovi armadi so se borili vsi severni Slovani na strani Poljakov ter s skupnimi močmi premagali Nemce. Toda še danes ni ta boj med Slovani in Nemci končan. Hujski in ljutejši je bil nego prej. In žalostno je, da Poljaki ravno v redanem času me stoje v slovanskih bojnih vrstah, temveč podpirajo Slovanom sovražno vlado. Oj vseh strani bodo prihiteli Slovani, da proslave s Poljaki ta velevažni dogodek. In vseh Slovanov želja je, da bi Poljaki prav spoznali ta velepomembni dan in da bi pozabili spriče velikih splošnih slovanskih interesov na morebitne diference. Oj Poljakov je odvisno, da se ustvari v parlamentu krepka slovanska solidarnost, zoper katero bo vsaka neslovanska vlada nemogoča.

* **Ogrski državni zbor** nadaljuje razpravo o adresi. Vsi opozicionalni govorniki očitajo vladi, da je nepostavno in nasilno vodila volitve.

* **Političen dveboj** sta imela veliki župan maros-tordaške županije Erösdy in poslanec Ferdinand Urbanczy, ki je Erösdyja v neki interpelaciji v državnem zboru razžalil.

* Virilisti v bosanskem deželnem zboru. Kakor znano, je bosanski deželni zbor sklenil, da se virilisti sicer člani dež. zbora, a ne poslanci. Vsled tega se jim niso diete izplačale. Virilisti nameravajo zadevo rešiti potom sodnje.

* Med Portuglji in Kitajci so bili na otoku Kolovan hudi boji. Pravijo, da so bili Kitajci organizirani pomorski roparji.

* Dalaj Lama, budistovski papež, ki je moral bežati iz Tibeta, se vrne v svojo rezidenco v Lhasi. Njegov zastopnik v Peterburgu Avgijev Dasijev javlja, da se pogajanja med Dalaj Lamo in kitajsko vlado končata. V Pekingu so sprejeli vse Dalaj Lamove pogoje; kitajski generalni rezident v Tibetu je že odstranil kitajsko vojsstvo iz Lhase in Dalaj Lama odpotuje v najkrajšem času tja.

Ravnokar je izšel

5. snopič „Več luči!“

pod naslovom

Štiri črtice

namreč:

Nekaj iz življenja fajmoštra Božidarja Kozameralka. — Kako dolg rep je imel pes svetopisemskega Tobije. — V nebesih. — Konec sveta in sedež za „nebeško kraljestvo“.

in

Kraljevič in berač.

Spisal Mark Twain.

Cena broširan 40 vin., trdo vezan 60 vin.

Strašna nesreča na gorenjski železnici.

Ko je minulo sredo, dne 13. t. m. zvečer okrog polenajstih vozil z Gorenjskega zadnji osebni vlak mimo čuvajnice šte. 60 proti Kranju, sta čutila strojnik in vlakovodja, da je vlak šel čez neko stvar. Mislila sta, da je kdo nasul kak pesek na železniški tir. Na kranjski postaji je tudi takoj šel gledat strojevodja okrog koles, češ, morda je koga vlak povozil, da se mora poznati sled krvi na kolesih. Pa vsega tega ni bilo nič. Vsled tega je službujoči uradnik poslal nočnega čuvaja, naj gre gledat k čuvajnici, kajti malo pred enajsto uro ima priti osebni vlak iz Ljubljane gor. Čuvaj je res našel na progi čuvajevo kapo, sukunjo, povozeno roko in vse razmesarjeno truplo Martina Hačina iz čuvajnice šte. 60. Konstatiralo se je, da je nesrečni Hačin zadremal na klopici tik čuvajnice, potem ko si je sezul en čevljev.

Začuvši, da prihaja vlak, plane pokoncu, vzame brlečo svetiljko, pa mu najbrž izpodrsne po stopnicah tako, da pade poleg železniškega tira. Vlak mu je šel čez zgornji del obeh nog, ga vlekel kakih 50 metrov seboj in ga vrgel raz progo. Hačin zapuščal vdovo in 8 še nepreskrbljenih otrok. Bil je koristen član človeške družbe.

Pogreb se je vršil včeraj popoldne ob veliki udeležbi na šmartinsko pokopališče. Udeležili so se ga njegovi tovarši od blizu in daleč. Na grobu mu je v slovo izpregovoril par beseđi podpredsednik podružnice Zveze jugoslovanskih železničarjev. Naj v miru počiva!

* * *

Hačinov slučaj ima na vesti vodstvo državnih železnic, ki s svojim „šparsistemom“ nudi priliko svojim uslužbencem, da se čez mero izpostavljajo pretečim nevarnostim. Da bi bila pri čuvajnicah kaka ograja, ali pa, da bi stala baraka saj 2 do 3 metre od železniškega tira proč oddaljena, sigurno ne bi Hačin prišel pod vlak. Potem pa naporna služba čuvajeva. Strah pred nemajhno kaznijo, če ne bo držal svetilke v rokah, je kolikortoliko tudi vzrok tej nesreči. Razni „štrebarji“ namreč pri vsaki čuvajnici strogo pazijo, da naprte svojim tovarišem po 5, 10 ali še več kron kazni. Železnice zahtevajo vedno več nesreč, zategadelj bi bilo dobro, da bi se na merodajnem mestu vendarle enkrat kaj ukrenilo.

Radovljiske novice.

Visoki gostje. V sredo so prihitali v Radovljico grofa Douglas in Turn s seprogama. Ogleдали so si natančno vso Radovljico, ugajala jim je posebno radovljiska okolica, grad kakor tudi grajski vrt. Po ogledu so se odpeljali na Bled, kjer so se nastanili v hotelu Malner. Kakor znano, so ti grofje posestniki obširnega posestva v Radovljici, gradu, lepega grajskega vrta; dalje so patroni mošenjske in breznjske fare.

Mlečna vojna, ki so jo bili razni posestniki tako brezpotrebno vprizorili, se je ponesrečila popolnoma in oni posestniki, ki so dobivali prej lepe denarce za mleko, morajo sedaj kisati mleko, ga sirtiti ali pa maslo delati. Po čem bo vrgel mleka na ta način, bodo pač posestniki zvedeli koncem meseca, prepričani so lahko, da bodo dobili v najboljšem slučaju 8—10 h za 1 mleka. Sedaj se pa lahko ti razočarani posestniki najlepše zahvalijo onim, ki so jih zapeljali v to podraženje.

«Triglav» se je sezul. A ne naš gorski velikan, temveč oni list «Triglav», ki je zagledal na «Vidov dan» beli dan v pravi pravcati ameriški obliki. Tam je stalo črno na belom, da list izide vsaki mesec dvakrat, a ker je v teku enega meseca izšla šele prva številka, smo uverjeni, da ga je vzela «suša», kljub temu, da imamo skoro vsak dan «dež». Je pač res, da Slovenci nimamo smisla za «velike ideje».

Pretečeni petek, 8. t. m. se je vršilo tu posvetovanje vseh županov radovljiskega glavarstva radi bodoče meščanske šole, ki se naj otvori v Radovljici. Ker so se izrekli skoro vsi župani za tako šolo in so le malo navskriž o posameznih predlogih, upamo, da dobimo v doglednem času to prepotrebno šolo.

Iz stavbinske kronike. Sodni kanclist L. Primožič si sezida jako lično hišo ob cesti proti Lescam nasproti gostilne Zalar. S kopanjem temelja so že pričeli.

V ponedeljek 18. t. m. se otvori v tukajšnji ljudski šoli takozvana gozdarska šola, ki bo trajala preko počitnic 6 tednov.

Vabilo na naročbo. S 1. julijem smo pričeli drugo polletje tega leta. Ker je nekaterim potekla naročnina, zato prosimo dotične, da jo obnove čimpreje, da se jim pošiljanje lista ne prekine. Ne moremo si kaj, da ne bi vnovič pozivljali, naj somišljeniki pridno agitirajo za „Gorenjca“, saj se pošteno trudimo, da nudimo svojim čitateljem, kolikor je v naših močeh. Zatorej, Gorenjci, naročajte in razširjajte svoj list!

Novičar.

Ubogi sveti Jeronim. Ob priliki velikanske ljudske manifestacije pri Ciril-Methodovi petindvajsetletnici v Ljubljani smo zvedeli iz „Slovenca“, da sveti Jeronim v nebesih bere duševne proizvode ljubljanskega škofa. V njegov delokrog spada referat o Jegličevem literarnem delovanju. In ravno v teh pasjih dneh, ki letos izjemoma niso posebno hudi, dobi ta svetnik zopet delo. Ljubljanski škof je razposlal med svoje verne novo brošuro, katero je posvetil „Dekletom“. — Za mislečega lajka bi bil tak naslov, tak predmet kočljiv, težaven, premisleka vreden, za Antona Jegliča ni. — S tisto debelo roko, brez rokavic posega v to veliko vprašanje, s tisto debelo roko, s katero obdelava najsvetejša čuvstva in najbolj vsakdanje reči, s tistim njemu lastnim kmetstvom, in popolnim neumevanjem predmeta brska in stopa z okovanimi čevlji po najnežnejših čutih slovenskih deklet, s tistim rovtarstvom obdeluje svoj predmet, ki nas je ob začetku njegovega vladikovanja raznenadil, ki pa nam je danes popolnoma umevno. Edino, kar nas tolaži, je upanje, da čustvovanje slovenskih deklet in naj si že bodo Marijine device ali tretjerednice, naj nosijo škapularj pod srajco ali na vratu, ni še tako perverzno, da bi prebavljale tako med cinizmom in hinavstvom se zibajočo limonado. V času kislih kumar smo. Sveti Jeronim je dobil zopet posla. Ubogi referent!

Revizija občine. Deželni odbor je sklenil, da se vsaka občina tekom funkcijske dobe deželnega odbora vsaj enkrat revidira. Revizija se izvrši nenapovedano. To se bo vršilo najbrž radi raznih nerednosti, ki so se vršile v nekaterih, zlasti klerikalnih občinah.

Za telefonsko omrežje na Gorenjskem. V seji industrijskega sveta dne 7. julija t. l. se je razpravljalo o razširjenju in uvedbi telefonskega prometa v in z Dalmacijo. Poročevalec je pripravil telefonsko zvezo Dalmacije z drugimi avstrijskimi kronovinami in zvezo med posameznimi dalmatinskimi trgovskimi mesti. Dibat se je med drugimi udeležili tudi predsednik kranjske trgovske zbornice g. Lenarčič, ki je stavil doletni predlog na razširjenje telefonske mreže na Kranjskem s posebnim vpoštevanjem proge Ljubljana-Trbiž. Razpravljalo se je tudi o najemu telefonskega posojila, da se ugotovi tozadevnim predlogom.

Društvo za promet tujcev in olepšavo mesta Kranja in okolice je napovedalo za včeraj občni zbor, katerega se je udeležilo «velikansko» število članov, namreč celih — pet. Niti odbor ni bil ves navzoč. V Kranju pač niso priljubljeni «tujci», zategadelj tudi ni posebnega zaupanja za tako društvo. Ker teh 5 članov ni hotelo sklepati, se bo sklical nov izredni zbor na nedeljo, dne 24. t. m. ob 11. uri z edino točko: Razdružitev društva. Stran nas je, da moramo poročati kaj takega.

Poročil se bo v tukajšnji župni cerkvi prihodujo sredo, dne 20. julija gospod Franc Holzhaker, zobotehnik v Kranju, z gospico Jelo Mayrjevo, hčerko pivovarjarja i. t. d., g. Mavrila Mayrja. Čestitamo!

Zastopnikom učiteljskega v c. kr. okrajni šolski svet za šolski okraj Kranj je bil izvoljen danes teden pri okrajni učiteljski konferenci v Trzinu za dopolnilno dobo gospod Vilbald Rus, učitelj v Kranju, in sicer kot kandidat tukajšnjega učiteljskega

društva. Očlanih je bilo 58 veljavnih glasov. Prazni listki so bili 3, razcepjenih na posamezne osebe je bilo 5 glasov, 50 pa se jih je glasilo na ime izvoljenega.

Matura na c. kr. Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se je vršila 7. in 8. julija pod predsedstvom novomeškega gimnazijskega ravnatelja g. Breznika. Vseh oglašanih 14 abiturijentov je prestalo zrelostni izpit, med njimi so trije odličnjaki. Aprobirani so: Fran Burenk iz Komena, Ivan Črnivec iz Nakla, Bogomir Fajdiga iz Novega mesta, Mirko Janežič iz Doba (t. odliko), Štefan Koprišek iz Gomilskega, N. Muri z Jezerskega (t. odliko), Vladimir Pirč iz Krškega, Friderik Pogorelec iz Ljubljane, Gustelj Reisman iz S. Jakoba v Slov. Goricih, Pavel Srarekar iz Ljubljane, Fran Stiglic iz Rečice, Karol Šabič iz Kranja, Leopold Varl iz Radovljice.

Veselica naprednih abiturijentov v Kranju. Menda so bili kranjski abiturijentje prvi na Slovenskem, ki so pred par leti pod izrecno napredno firmo priredili svojo prvo veselico naprednih abiturijentov. Takrat je bil čisti dobiček namenjen „Prosveti“. Letos so zopet napredni kranjski abiturijentje priredili veselico — to pot v korist „Radogoju“. Iz jako častne udeležbe od strani naprednega kranjskega meščanstva so lahko izpredvideli, da jih kranjsko meščanstvo čisla, da jih je inelo kot srednješolske dijake rado in da jih bo ohranilo v dobrem spominu. Veselica je bila prav animirana. Naprednemu kranjskemu meščanstvu se je v imenu abiturijentov zahvalil na udeležbi in sploh na naklonjenosti v dobi srednješolskih študij, g. abiturijent Avg. Reisman. V imenu naprednega meščanstva je naprednim abiturijentom izpregovoril nekaj prav lepih besed g. dr. Štampihar. V imenu „Slovenije“ je pozdravil abiturijente g. iur. Sajovic. — Da se je veselica v vsakem oziru tako lepo obnesla, gre zahvala čitalniškemu pevskemu zboru pod vodstvom g. Rusa, dalje sl. orkestru „Sloga“ pod vodstvom kapelnika g. Vlasaka, potem gospodičnam, ki so razpečavale razglednice, cvetlice i. t. d.: Jelici in Katici Florianovi, N. Pirčevi, Ivanki Gorjančevi, Katici Krčevi in Suadolinikovi in seveda tudi darovalkam in darovalcem dobitkov. Napredni abiturijentje so si z veselice gotovo odnesli prepričanje, da smejo, kakor doslej, tudi še vnaprej računati na odkrite simpatije naprednega kranjskega meščanstva.

Iz osrednjega odbora Ciril-Methodove družbe. Družba se vsem najprijetneje zahvaljuje za simpatije o priliki 17. dne dvajsetletnice. — Za obrambni sklad je dosedaj podpisanih 787 kamnov.

Otvoritev Aljaževoga Doma v Vratih se vrši v nedeljo, dne 17. julija. Slovensko planinsko društvo je postavilo res pravi turistovski hotel v interesantnem sklepu doline in je opremilo novo stavbo z vsemi udobnostmi, tako da je novi Aljažev Dom gotovo najboljši turistovski hotel, ki ga imamo v južnih Alpah. Res vradno si je ogledati to znamenito stavbo, ki bode v nedeljo izročena prometu. Postavitev Aljaževoga Doma pomenja naravnost višek delovanja Slovenskega planinskega društva in zato se je nadejati, da se udeležijo vsi prijatelji slovenske turisticke slavnostne otvoritve. Pripravilo se je vse za najzanimajšo postrobo z izbornim vino in pivom, toplimi pijačam ter gorkimi in maznimi jestvinami in v novih prostorih se bo dalo tudi udobno prenočevati (10 50 oseb). Tistim, ki si hočejo divno okolico ogledovati, se vsled tega priporoča, da dosepejo v Vrata že v soboto zvečer in v novem domu prenoče. Slavnost se prične ob 11. Vrši se najprej maša z blagoslovljenjem, potema slavnostna otvoritev in različni pozdravi, potema pa neprisljuna planinska veselica. Izletniki dojdejo pravčasno k otvoritvi še tudi z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 5 40 zjutraj, kajti od Mojstrane do Aljaževoga Doma je le daljšava 2¹/₂ do 3 ure. Povrnajo se izletniki najboljšje z večernim vlakom, ki prihaja v Ljubljano po 11. zvečer. Na veselo svidenje v Vratih!

Kadilnikova kočja vrh Golice. Kakor poročajo obiskovalci te kočje, se je v njej letos promet dokaj povzdignil. Čuje se splošna zadovoljnost. Oskrbnik in oskrbnica vestno skrbita za dobro postrežbo, red in čednost v koči. Partija na Golico je brez težav. Flora je krasna in obširni razgled z vrha diven.

Tomažev Pape, bodoči loški župan, hoče že zopet postati glavna beseda pri naših tercialkah. Spomnil se je, da morata iti brata Humra iz Loke, ker nimata domovinske pravice. Seveda ga to bode v oči le za to, ker sta oba Sokola in ker živita pri svoji teti brez dela. Hoče jih tudi prisiliti, da morata delati, za kar je že dobil odgovor od g. župana. Predbavica jima, da sta vedno enkrat zaprte. Oče starešina s kratko pipico, le lepo pri miru, ker imate sami preveč masla na glavi.

Z ustno harmcniko si je zastrupil kri s tukušnjega čevljarskega mojtra Zadražnika.

Zaneton požar. Te dni se je vnel hlev posestnika Franceta Jaklja na Dovjom. Požar se je tako brzo razširil, da ni bilo mogoče rešiti niti gozdarskega orodja, ter je uničil spravljeno seno in slamo. Jakelj ima 4000 K skode, zavarovan je bil pa le za 1600 K. Sumi se, da je ta oganj začetil Juri Švabah, žagar iz Kranjske gore, ki je bil avotovan in tamošnjemu sedišču izročeno.

Gorenjci! Jutri, 17. julija vsi na Jesenice na I. zlet Gor. sokolske župe!

Kom gremo na počitnice? — Na Gorenjsko! — Slovani v slovanske Alpe. Društvo za tujski promet nam poroča: Imamo počitnice, čas, v katerem se vsak rad razveseljuje in razvedri. Marsikdo premišljuje, kam naj gre letos na počitnice. Vsako leto je vabila Slovane krasna gorenjska stran, letos pa naj ima to vabilo dvojno moč in veljavo. Odkar teče bobinjska železnica, so Gorenjci zelo napredovali. Prišlo se je veselo prometno tekmovalje. Starejše hotele so večinoma povečali ali prenovili. Tu omenimo le hotel «Mangart» v Ratečah, «Razor» v Kranjski gori, «Smerec» in «Triglav» v Mojstrani, «Triglav» na Jesenicah, popolnoma moderniziran hotel in penzija «Dobrava» na Blejski Dobravi pri Vintgarju. Bled sam danes lahko mirno tekmuje z drugimi večjimi kopališči. F. ni hotel «Toplice», dobro znani hotel «Triglav» g. Peterana, krasno prirejeni hotel «Petran», nanovo sezidani veliki hotel «Europa» in cela vrsta restavracij in vil izpričujejo, kako velike korske dela na Bledu tujski promet. O Bohinju, kateri je tudi pozimi izkazal svojo magnetično silo, pa od vseh strani prihajajo priznanja in sicer tudi od odličnih tujcev, ki vsi hvalijo izvrstno postrežbo. Tu je v novjšem času nastala cela vrsta hotelov, ki se vsi izvrstno vodijo. Krasna hotelska skupina «Triglav» bode gostila odlično gospodo. Tu nas torej pričakuje izborna zabava in izvrstna kuhinja. To slovansko akcijsko podjetje moramo podpirati, ako smo rodoljubi. Zakaj bi šli v tujino, v starikave in semtertja prav zanikrne in drage gostilne, ko je vedraj med Slovenci tako krasno in lepo. Izvrstni hoteli «Rotica», «Marko», «Bistrica», «Mencinger» in v najnovjšem času tudi hotel in penzija «Turist», nudijo tujcu in domačinu na Bohinjski Bistrici vse to, kar bi dobili drugod in še veliko boljše in cenejše. Gosp. Ravbaker je «Zlatorog» popolnoma dogradil in njegova hotelska skupina na koncu Bohinjskega jezera in blizini slapa Savice ima tako znamenito in divno lego, da jo tudi v tirolskih Alpah le redkokje najdemo. Tudi drugod po Gorenjskem se je mnogo zidalo in pripravljalo in vidi se, da Slovenci res z zdravim razumom in veseljem pripravljajo vse za letovištarje. Omenimo naj le še hotel «Legat» v Lesah, «Sturm» v Poljčah, «Kun telt» in «Bastl» v Radovljici. V mnogih gostilnah vzljali bomo tudi vsepe ljubljanskega gost loičarskega tečaja, pri katerem je bila udeležena večina boljših gorenjskih gostiln. Rekli smo, da mora imeti letos Gorenjska dvojno privlačno silo. Eno privlačnost smo že omenili s tem, da smo opozorili na velik napredek gorenjskih hotelov in gostiln, druga moč, ki nas mora pa z elementarno silo napotiti na Gorenjsko v letovišča, so politične razmere, v katerih Slovani živimo. Naša dolžnost je, da se ne vsiljujemo v tuje kraje, kjer nam ne marajo in zaničujejo in da podpiramo v prvi vrsti domačo podjetnost, ki mnogo trpi pod sedanjimi napadi naših nasprotnikov. Gorenjska naj postane letos rendezvous slovanske inteligence iz vseh slovanskih krajev, potem bomo se le preverjeni in prepričani, kako lepa je slovenska zemlja in kako prijetno se da med brati Slovenci živeti. Torej na svidenje na Gorenjskem! Tako priporoča društvo za promet tujcev. Pravi S svoje strani pa bi priporočali tudi še na Koroskem lepo Rožno dolino in Velikovoško okoličino gori do Grebinja, potem od Velikovca proti Železni Kaplji in Beli. Kraji so krasni in drago ni. Priporočali bi te kraje še posebej z narodnega stališča. Slovensko govoreči gospodje in gospe ter otroci morejo vplivati jako ugodno na korosko slovensko ljudstvo, katero drugače živi v misli, da vse, kar je boljšega, je nemško. Odtod tudi tako nagnenje do nemstva med koroskimi Slovenci. Slovenski izletniki in letovištarji na Koroskem morejo torej vplivati jako ugodno na narodno probujo in zavest med slovenskimi Korosci.

Umrli je v ljubljanskem frančiškanskem samostanu bogoslovec II. leta brat Metod Žirovnik, sin nadučitelja g. Janka Žirovnika. Pokojni je kazal veliko veselje in nadarjenost za glasbo, kateri se je mislil pozneje posebno posvetiti, pa huda jetika mu je prečrtala lepe namere.

Instrumentalno šolo za začetnike otvori tukajšnja godba prostovoljnega gasilnega društva v sredo, dne 20. t. m. Vsak, kdor ima veselje do godbe, naj se javi ta dan ob 8. uri zvečer v društveni sobi v Pungratu. Prišlo se bode popolnoma iz početka, zato je upati na veliko pripravecev. — Pouk je prost.

V ljudski knjižnici narodne čitalnice v Kranju se je izposodilo v mesecu juniju 1910 v 177 slučajih 467 knjig, v juniju 1909 v 150 slučajih 402 knjig. V prvem polletju 1910 v 1.083 slučajih 3494 knjig. (v prvem polletju 1909 v 779 slučajih 2401 knjigo) torej v prvem polletju 1910 več v 304 slučajih 1093 knjige nego lani v istem času. — Knjige se izposojujejo v sredo in sobotah od 1/2. — 1/2.9. ure zvečer ter v nedeljah od 11. — 12. ure dopoldne.

Vrtna veselica podružnice zveze jugoslovanskih železničarjev v Kranju se je vršila v nedeljo, 10. t. m. na vrtu gospe M. Rant. V obilnem številu se prihiteli Kranjci pokazali svoje simpatije do

narodno čutečih železničarjev. Razvila se je prisrčna zabava, med katero nas je razveseljevala godba kranjskega gasilnega društva, katere prvi nastop je pokazal za dokaj dovršenosti. Ne smemo pa tudi pozabiti onih dobrotnikov, ki so prispevali z darovi, in dražestnih gospodičen, ki so s svojim požrtvovalnim delom veliko pripomogle k lepemu, gmotnemu vsp. hu naše veselice. Vsem prav iskrena zahvala. Odbor.

Lovska prikazen. V torek zvečer okrog pol 9. ure, je ustrelil nek lovec na Cekulkovi gmajni srno (kozla), precej mršavega, ki je imel spredaj 3 noge, ena je bila precej krajše. Tudi je imel 3 oči, krajno je bilo nekoliko manjše ter ravno toliko rogov. Zadnji konec je nesel precej postrani, rep je imel samo enega. Še nikdar se ni slišalo kaj takega pri nas, še manj pa videlo.

Iz Breznice. Kakor se čuje, pride v kratkem v naš okraj na počitnice neka višja oseba iz železniškega ministristva. Prosimo, da se nekoliko ozre na čakalnico v Žirovnici, in se sam prepriča, da smo bolj potrebni čakalnice, kakor celo ministristvo počitnic.

V brezniški občini imamo prav mnogo tujcev. Tudi inženirje ima več družin seboj, ker delajo načrte za elektrarno v Mostah. Za letos so oddana domala vsa stanovanja.

Prijeli so 67 letnega Jožefa Pibrovca iz Kroke, katerega ljubljansko deželno sodišče zasleduje v policijski tiralnici zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe. Policija ga je izročila tjakaj.

Na božji poti se je napil ter se ubil. Z Jesenic je šel nek pobožen božjepotnik na Sv. Višarje. Na potu je pa tako nesrečno padel ter zadel z glavo ob kamen, da je na mestu mrtev obležal. Kot vzrok smrti so zdravniki konstatirali otrpnenje srca vsled prevelikega zavžitja alkohola. Truplo so spravili v mrtvašnico v Žabnicah. Zapuščena vdova in tri majhne otroke. Če bi se to zgodilo blizu Ljubljane, bi «Slovenec» pisal, da se je vračal iz jubilejne slavnosti družbe sv. Cirila in Metoda in ne z božje poti.

Nezgoda. 14 let stari Andrej Zupan, mizarški vajenec na Koroski Beli, je peljal na ročnem vozičku nekaj sena za svojega mojstra. V bližini železniške strahnice mu pridejo nasproti solarčki, s katerimi se je malo poigral. Obesil se je na železniško zatvornico, katera se dvignila in fanta po glavi udarila tako, da je nezavesten obležal. Smrtonovarno ranjenega dečka so prenesli domov.

Pobegnil je od vojakov Franc Strempl, doma iz Sorice v selški dolini. Preteklo soboto so ga prijeli v Žihpolju in ga izročili vojaški oblasti.

Zavednost pa takaj! V nekem kraju na Kranjskem vzdržujejo gotovi ljudje svojega «Orla» s tem, da plačujejo vsem «telovadcem» redne mesečne doneske, da skrbje za vse stroške ob različnih izletih, a kljub tem hira «čuk» tako, da bodo kmalu zapeli zvonovi.

Nasveti «Slovenec» in njegovi «otroci» vpijejo dannadan, kako klavirne so vse prireditve slovenskega «Sokola», in kako mogočno stopa njih «Orel» na dan. Da se svet prepriča na lastne oči, kdo ima prav, predlagamo tole: V Ljubljani naj se priredi tekmovalni nastop «Sokola» in «Orla». Kdor ostane zmagovalec, temu se da prvenstvo in da sprejmi vodilno ulogo na Slovenskem.

Iz bohinjaškega kota. Ako pošlje klerikalna «zveza» svojega revizorja h kaki mali zakotni mlekarni, računata tak revizor ravno 50 kron. Koliko bo služil cele oni revizor, ki ga bo pošiljal deželni odbor revidirati «liberalne občine». — Dobro korito!

Slovensko bralno društvo v Železnikih vnovič opozarja na slavnost, katero priredi dne 24. julija t. l. Bratska društva se še enkrat najljubše vabijo, da se te prireditve udeležijo ter svojo udeležbo čimprej, vsaj pa do 20. t. m. naznani. Ta prireditev je jako primerna za izletnike; bodisi z Gorenjskega, kakor iz Ljubljane. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu in le popoldne. Vlaki prihajajo v Skofje Loko iz Ljubljane 12:16 iz Gorenjske 10:48. Na željo se udeležencem preskrbe vozovi od skofjeldškega kolodvora do Železnikov, ako se nam pravočasno naznani. Odbor.

Baron Albori na Gorenjskem. V Poljčah se je pripeljal na letovišče g. Šturma generalni nadzornik čet baron Albori, kjer ostane par mesecev.

Toča na Gorenjskem. V pondeljek opoldne se je naenkrat vsula toča, ki je oklestila v vasi Graben nad Stanežičami skoro vse poljske pridelke. Kar ni pokvaril vedni dež in črv, ki ga je letos posebno veliko v tem kraju, je pokončala toča, tako da gleda kmet z obupom v bodočnost.

V ljubljansko počitniško naselbino v Zatišju pri Cerkljah je došlo 5. t. m. 95 otrok Čisti Gorenjski zrak zelo blagodejno vpliva na mladino. Disciplina je letos dokaj stroga. Za zabavo je prav dobro preskrbljeno. V torek zvečer 12. t. m. je litjska fotograf Razun priredil brezpl. p.čno predstavo s skioptičnimi slikami, združeno z jako poljudnimi in pončnim predavanjem. Deco je v duhu povedel v slovečo postojnjo amo in njeno okolico, pokazal najlepše bisere Gorenjske, triglavsko pogorje i. t. d. Gospod fotograf nam je obljubil, da pokaže naslednji teden še najlepše kraje in zanimivosti dolenskih pokrajin in nekaj zgodovinskih prizorov. V nedeljo, 24. t. m. priredi naselbina čezmalo slavnost, na katero so vabljene ne samo starši, temveč vsi ljubitelji mladine.

† **Parnik «Federica»** pogršajo. Ta parnik vozi iz Indije 70.000 vreč riža za reški riževi mlin. Pogrešajo ga že teden dni.

† **Parnik zgorel.** Parnik «Grand Requiblique» z 200 pasažirji na krovu je začel goreti. K sreči so bile razne ladje v bližini, ki so pasažirje rešile.

† **Požar.** V Almeno blizu Bergama je začelo goreti stopnjašče vile Malvianijeva. V drugem nadstropju je stanovala družina, oče, mati in šest otrok. Rešiti se niso mogli, ker so stopnjašče gorele. Vsi so zgoreli razun matere, ki je skočila skozi okno in se uhila.

† **Strah pred zakonom.** Neki mladi mož iz Hebra v Westerwalde je stal nedavno pred civilnim uradom s svoje nevesto, da bi se poročil. Ko bi pa bil imel reči besedo «da», je — zbežal. Nevesta je omedlela in poroka se je moraln preložiti. Družni se niso našli «ubežnega» ženina.

† **Panamski prekop** bo, kakor poroča stavbno vodstvo 1. jan. 1911 izročen prometu.

† **Klerikalni vandali.** V noči od torika na sredo so v mestu Surènes (departementu Seine na Francoskem) klerikalci polili spomenik Emile Zolov z žvepleno kislino in ga sploh tako poškodovali, da se ne bo dal popraviti.

† **Bojkot alkohola** oziroma žganja, ki ga je lani razglasila socialna demokracija v Nemčiji rodi lepe sadove. Konzum žganja je padel od oktobra 1909 do maja 1910 za 28%, pridelovanje v istem času za 13%.

O zmoglosti policijskega psa imajo navadno ljudje svoje dvome. Nedavno pa je neki policijski pes v Haagu dokazal, da so taki dvomi neopravičeni, in da prekaša tak pes po svojih zmoglostih najboljšo detektivo. Iz zavoda za bolne na živcih v Scheveningenu pri Haagu je pobegnile mlade dekletke. Nihe ni vedel, kam je izginilo. Čez 24 ur so se šele spomnili policijskega psa, kateremu so dali podobati deklečino obleko. Takoj je šel pes na cesto, prehodil je skoraj vse ulice, slednjč je šel v neko jedilnico, kjer so povedali, da je prišlo prejšnji dan neko dekle pit skodelico mleka. Na ukaz: «išči!», je pes šel iz jedilnice, prehodil več vrtov ter slednjč prišel do neke vode, od katere ga ni bilo mogoče spraviti. Ko so dotično vodo natančno preiskali, so res našli v njej mrtvo truplo iskane deklice.

Izpred sodišča.

Vjel se je. Posostnikov sin France Rogač iz Zgornje Lipnice je bil letos nekega dne marca klican k okrajnemu glavarstvu v Radovljico, da nastopi 13 dnevni zapor, kazen politične oblasti zaradi nočnega razgrajanja. Dne 24. februarja t. l. je dobil ukaz, da nastopi pri okrajnem sodišču to kazno. A Rogač si je znal pomagati. Spremenil je 13 dnevni v tridnevni zapor na ta način, da je na ukazu enojko zbrisal. Ker jetničar tega ni pravočasno zapazil, ga je po preteku treh dni spustil iz zapora. Obd. oženev pravi, da listine ni ovenaredil, mogoče je to storil kak tovariš, s katerimi je popival pred nastopom kazni. Rogač tudi nadalje trdi, da na čitanje razsodbe ni pazil ter da sploh ni vedel, koliko kazni ima. Sodišče pa teh zagovorov ni verjelo ter ga je obsodilo na tri mesece ječe.

Listnica uredništva.

Na razna opetovana vprašanja, če je našemu uredništvu znano, kaj je z neko dobroznanom afero, katero je pričel objavljati ljubljanski dnevnik «Jutro», a jo je naknadno ustavil, bodi tem potom povedano, da, čeprav naš list ni v pr. v nikaki zvezi z «Jutrom», ki je že parkrat pokazal nasproti naši tiskarni svoje rožičke, vendar ne moremo verjeti, da bi bil ta dnevnik, ker je neodvisen, drago podkupljen. Zadevo ima itak v rokah sodnja v Radovljici in državni pravdnik v Ljubljani. Če se nam bo zdelo vredno in če bodo čitatelji želeli, bomo po izidu te obravnave vestno vršili svojo časniškarsko dolžnost.

Gospodom dopisnikom: Več stvari, ki so prišle prepozno za današnji list, pridejo prihodnjč na vrsto.

Zahvala.

Kranjski napredni abiturijenti izrekajo vsem, ki so pripomogli, da je abiturijentska veselica tako častno uspela, tem potom najiskrenejšo hvalo. Predvsem cenjenim gospodičnam, ki so se trule s prodajanjem cvetic, sreč i. t. d. gđ. Nadi Pirčevi, Ivanki Gorjančevi, Kati Krčevi, Jeli in Kati Florjanovi ter gđ. Suhadolnikovi; nadalje slavnemu moškemu pevskemu zboru «Narodne čitalnice» pod vodstvom g. Rusa ter slavnemu salonskemu orkestru «Sloga». «Radogoj» smo odposlali 161 K 52 v čistega doblička.

Za napredne abiturijente: Avgust Belaman, abit.

Nad 50 receptov

vsebuje kuharska knjiga, ki jo je izdala Prva kranjska tovarna test-nin v liirski Bistrici. Tvrška jo razpošilja vsakomur zas'onj in počtine prosto 72 8—1

Lepo, zračno stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo, shrambo in morebiti tudi s kletjo, se takoj odda za primerno ceno v novo-zgrajeni hiši

gosp. Franoa Šušteršiča
na Frimskovem pri „Železnem mostu“.

Janko Žirovnik, nadučitelj v Borovnici, naznanja v svojem imenu in v imenu svojih otrok Jankota in Minke vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da mu je umrl v frančiškanskem samostanu v Ljubljani dragi sin, oziroma brat, frater

Metod Žirovnik
frančiškanski klerik in subdijakon

v pondeljek, dne 11. t. m. in je bil pokopan dne 12. t. m. ob 5. uri popoldne na pokopališču pri sv. Križu.

Obenem se prav srčno zahvaljuje za vse izkazano sočutje in častno spremstvo na zadnjem potu ter priporoča pokojnika v blag spomin in molitev. 170

ŠIVILJE

se tako sprejmejo
proti dobremu zaslužku 169 3-1

v izdelovalnici perila
E. Kotzbek
KRANJ :: Glavni trg.

PREMERL & JANČAR

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 20.
Lastni izdelki 76 12-5

oljnatih barv, lakov
firnežev in steklarskega klejs. Velika zaloga kemičnih in rudninskih barv. Barve za umetnike. Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. **Točna postrežba, cene nizke.**

Za obilna naročila se priporoča
Premrl & Jančar
trgovina oljnatih barv na drobno in na debelo.

Sprejme se takoj krepkega
trgovskega vajenca
za večjo trgovino.

Več pove upravništvo „Gorenjca“. 168 2-1

Popolnoma varno in najbolje naložite svoj denar v

Kmečki posojilnici
v Ljubljani

nasproti Figovca :: v lastni hiši :: Dunajska cesta.)
Kmečka posojilnica v Ljubljani podpira kmetovalce in je pravi kmečki denarni zavod.

Vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

!! V kmečki posojilnici je naloženo
:: že nad 15 milijonov kron. :: !!

Rezervni zaklad čez 300.000 kron.

Za varnost pa še neomejeno jamči nad 3000 članov.
Kmečka posojilnica je edin slovenski denarni zavod, ki je vpeljal hišne nabiralnike vlog. 26-14

Kmečka posojilnica sprejema hranilne knjižice
drugih denarnih zavodov kot gotov denar

Naročajte in širite naš list!!

Varujte se
ponaredb,

ki niso „FLORIAN“ in zdravju ne koristijo!

FLORIAN

Kdor vžlva,
Zabl težav;
Danes vesel je,
Jutri bo zdrav!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Line 1909: **zlata kolajna** najvišje priznanje

R. Wolf Magdeburg
Buckau

Filialka Dunaj, Dunaj III, Am Heumarkt 2

Vozeči in stoječi polnoprarni in patentirani

lokomobili na vroči par

z 10 do 800 konjskih sil.

Najbolj gospodarski, najtrpežnejši in najsigurnejši stroji na moč za 249 26-20

use industrijske in gospodarske obrate.

Skupna izdelava nad 650.000 PS

Zagrebski

Franck

kot tovarniško znamko

priporočujemo **najboljši** pridatek
kot priznано za kavo!

sl. zagan Y 1655, 1:101

Mestna hranilnica
v Radovljici

je prvi najvarnejši in največji
zavod za nalaganje denarja
na Gorenjskem.

Mestna hranilnica v Radovljici obrestuje vse hranilne vloge po 4%, od sto. Vse narasle in nedvignjene obresti pripisuje dvakrat na leto h kapitalu, in sicer 30. roznika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. Rentni davek od teh obresti plačuje mestna hranilnica sama, tako da dobi vsak vložnik 4 K 25 v od sto čistih obresti in poleg tega še dvakratne obrestne obresti na leto. Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjske v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev — potrjenih pravil mesto Radovljica z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo — in poleg tega hranilnica s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, kateri znaša sedaj nad 200.000 K. :: Mestna hranilnica v Radovljici daje največjo varnost za hranilne vloge med vsemi drugimi denarnimi zavodi na Gorenjskem. Zato nalagajo c. kr. sodnije in drugi c. kr. uradi vse vloge od nedoletnih otrok in druge denarje le pri tej mestni hranilnici. — Kdor želi iz drugega denarnega zavoda prenesti denar v Mestno hranilnico v Radovljici, izroči naj ji le vložno knjižico, da se obrestovanje ne pretrga, dvig preskrbi hranilnica sama. Kdor želi pri Mestni hranilnici v Radovljici nalagati denar po pošti brezplačno, zahteva naj pri hranilnici poštno položnico, katere so vsakemu na razpolago. — Posojila na zemljišča dovoljuje proti 5% obrestovanju na amortizacijsko dobo, katero si lahko vsak dolžnik sam določi, namreč proti vračilu na 14, 16 1/2, 19 1/2 25 ali 36 let, izjemoma tudi na 50 let. Tako vračilo je za vsakega dolžnika zelo ugodno, ker poplača napravljeno dolg z malimi odplačili mimogrede z obrestmi. Kdor si izposodi drugod racimo 300 K s 6% obrestmi, plača zanje v 36 letih 648 K golih obresti, ostane toraj še vedno 300 K dolžan. Dolžnik mestne hranilnice v Radovljici se pa dolga docela iznebi, dasi plača v celoti dobi še za 97 v manj. Nadalje dovoljuje tudi posojila na mence in proti zastavi vrednostnih papirjev. Tudi za posojila je Mestna hranilnica v Radovljici prvi zavod na Gorenjskem. Kdor želi najeti posojilo ali dobili kaka druga pojasnila, zglaš naj se v hranilnični pisarni nasproti c. kr. okrajne sodnije, kjer se uraduje vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne razun v nedeljah in praznikih.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici.

Otvoritev slaščičarne!

Uljudno javljam slav. občinstvu v mestu in na deželi, da sem svojo staroznano slaščičarno v ulici premestila na

glavni trg v hišo g. T. Pavšlarja št. 117.

Najuljudneje prosim slav. občinstvo za obilen poset. Postrežba je zagotovljena najsolidnejša z vedno svežim in finim različnim pecivom in slaščicami.

Gg. trgovcem se uljudno priporočam za obila naročila kanditev in biskvitnega blaga lastnega izdelka.

Gg. trgovcem pri večjem odjemu primeren popust.

164 3-1

Z odličnim spoštovanjem

Marija Klander.

Na drobno! Na debelo!

Žepne ure se dobe:
 Nikel-Roskopf ure od 4 K naprej
 Nikel-Cilinder ure od 5 K naprej.
 Srebrne Cilinder ure od 9 K naprej.
 Srebrne Anker ure od 12 K naprej.

✠	Nasproti trgovine „MERKUR“.	✠
<h2>Ivan Levičnik</h2>		
urar		
trgovina z urami in zlatino v Kranju		
priporoča		
svoje veliko izber vsakovrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur od najcenejše do najdražje vrste. „Omega“ in „Union“ ure.		
Velika zaloga in izber vsakovrstnih uhanov, zapestnic, prstanov, srebrnih in zlatih verižic i. t. d. Popravila se izvršujejo izvrstno,		
:::	točno, po najnižjih cenah in najhitreje.	:::
✠	Nasproti trgovine Peter Majdič.	✠

Najbolj varno naložen denar v celom političnem kranjskem okraju!!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

7 26-15

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad **246.000 kron.**

Koncem leta 1909: Stanje hranilnih vlog nad 4,550.000 kron, posejli na zemljišča 2,960.000 kron ter posejli občinam 484.000 kron.

Ta najstarejši denarni zaved v Kranju uraduje na rotovžu vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne, ob smanjih in tržnih dneh pa tudi od 2. do 4. ure popoldne.

4%	
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvigljene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.	
<p>Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.</p>	
Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na primer dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posejilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.	
Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih hranilnic in posejilno kot gotov denar. ne da bi se prekinilo obrestovanje.	

Lepo meblirana soba

s posebnim vhodom za dva gospoda se odda
na brano in stanovanje. 161 3-3

5500

notarsko over. izpričeval zdravnikov in
privatnikov dokazuje, da odstranjujejo

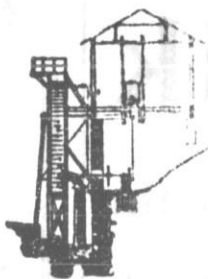
Kaiserjeve 58 24-16
prsne karamele
s tremi jelkami

kašelji

hrupavost, zaslišenost, katar,
krčeviti in hrupavi kašelji najbolje.
Zavoj 20 in 40 vin. :: Doza 60 vin.
Dobi se v lekarni v Trzinu.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-11
133

tovarna za stroje, železo in
kovinolična priporoča kot
posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane ne-
posredno z vrtilom. Motorje
za bencin in surovo olje,
najcenejša gonilna sila.

Nikoli več!

ne menjam z mojim milom, odkar imam v
rabi Bergmannove „Steckenpferd“-li-
lijino mlečno milo (Znamka „Steckenpferd“)
od tvrdke Bergmann in Ko., Tešin ob L., ker
je edino to milo najbolj učinkujoče vseh medi-
cinalnih mil proti solnčnim pegam, kakor tudi
v dosego lepega, mehkega in nežnega tinta.
Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah,
drogerijah in trgovinah s parfimerijami i. t. d.

55 40-21

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra, cesta št. 27

v bližini kolodvora. 144 10-6

Lepo zračne sobe. :: Električna luč.
Priznana fina kuhinja. :: Izborne pijače.
Niske cene. :: Lepi restavracijski
prostori in povsem na novo urejen
velik senčnat vrt.

Vsako sredo pri ugodnem vremenu
velik koncert.

Ljubljanske Benetke

so zopet odprte. Za mnogobrojni obisk se
uljudno priporoča

Karol Polajnar, lastnik kavarne „Prešeren“ v Ljubljani.

Loterijska srečka dne 9. julija t. l.

Grad: 43 7 46 58 15

LASE 166 5-2

ženske, odstrižene in zmešane
plačuje najboljšo

VALENTIN ROZMAN

brivec v Kranju

nasproti župne cerkve.

Zlate svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično

zobočistilno
sredstvo

Seydlin

Izdovatelj:
D. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Kdor rabi

dobre in pristnobarvne ocfire,
lanene in bombažaste kanfase,
inlet, platno, krisef, bri-
sače, biago za dame in go-
spode, ma šestr, robce
in druge tkanine, naj se obrne na
kršćansko tvrako

Jaroslav Marek

ročna tkalnica
v Bistrem 23

pri Novem mestu
na Metavi (Češko).

Vzorci se pošiljajo zastoj in franko.
Tudi pošiljam 40 metrov os ankov
3 do 12 metrov dolgih za 16 K,
I. kvaliteta za 20 K po povzetju
franko. Od cstanokov se ne pošilja
vzorcev. 159 3 3

Proizvajanje spirituoov

kot prosta obrt, kakor tudi

Izdelovanje brezalkoholnih oseežujočih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju reno-
mirana tvornica S proizvodnjem in razpečavanjem se lahko prične takoj.
Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnje vseh pijač, tudi
specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij
in za proizvodnje brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe. Ponudbe
pod šifro „Spirituoosen 83857“ na anorčno ekspedicijo M. Dukos
Nachf. Dunaj I./I.

181 10-9

Matija Ažman mizar : Kranj 123

nasproti klopučarja Ovčjaka

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel obrt
Mihaela Pantarja v Kranju

za izdelovanje mrtvaških krst

ker je bila hiša onega prodana.

92 6-16

Krste se dobe vsakovrstne in po najnižjih cenah.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3.000.000 K.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond K 400.000.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trzinu in Sarajevu.

73 52-19

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun
ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne pa-
: pije vseh vrst po dnevnem kurzu. :

šivalni stroji

za vse le mogoče šivalne namene.

Dele se v vsch naših predajalnih.

SINGER Co., akcijska družba šivalnih strojev. 85 42-18

Podružnice povsod. Podružnice povsod. Kranj št. 53, nasproti c. kr. pošte.

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga pri- meša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 89 12-8
Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Konc. zobarski atelje

ni več v Kranju

od sedaj nadalje samo v

Ljubljani

Stritarjeva ulica 7. 44 52-27

Konc. zobotehnični atelje

O. Seydl

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-24

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Glinaste peči

147 52-5

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Električna gonilna sila.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata Eberl

212

örkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. 'Union'

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.

52-45

Josip Pogačnik v Radovljici

krojaški mojster

Odlikovano 1909 na razstavah v Londonu in v Parizu s prvim darilom: častno diplomu, velikim zlatim častnim križcem in veliko zlato kolajno

priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in lovskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranim kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, ob enem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 82 52-19

209 52-47

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

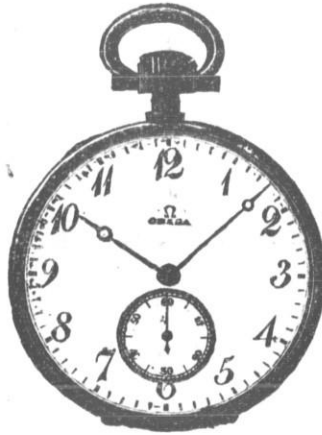
urar v Kranju

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki poštalne prosti.

Pozor!

Zaloga gramofonov najnovejšega sistema :: Plošče najlepših slovenskih komadov.

Ustanovljeno leta 1885.

Vina

štajerska, dolenska, goriška, vipavska, istrijanska, dalmatinska, jamčeno pristna

ponuja po skrajno nizkih cenah

zadruga

282 52-88

Agro-Merkur

r. z. z o. z. v Ljubljani.

Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-51

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špejaliteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

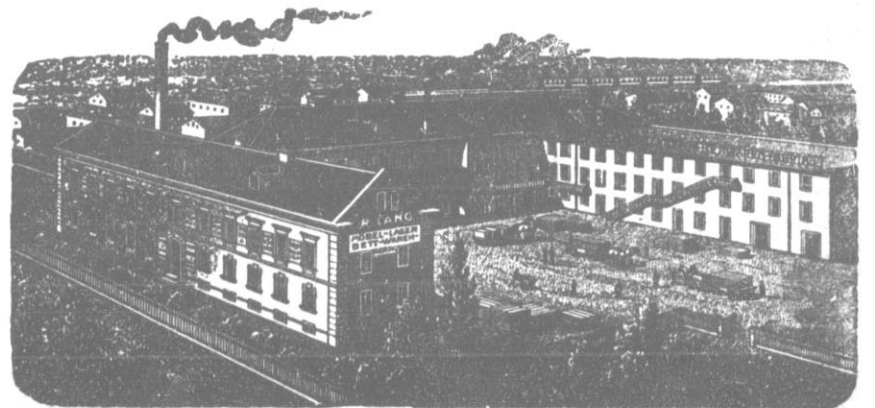
Modroci iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalniki, miza, stensko ogledalo.

Špejaliteta v nevestnih balah. Veliki postori, prtičilo in v l. nadstropju. Oudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 62 gl.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojzija Vodniku Ljubljana
Kolodvorska
kamenarskem mojstru = ulica =

75 26-19

Prva tovarna

TOKAJSKEGA KONJAKA

naznanja s tem p. občinstvu, da je njen destilat za mesto Kranj, Škofjo Loko in Tržič pri gosp.

F. Dolenzu v Kranju

depozitirala, ter ima izključno samoprodajo le tvrdka Dolenz. Steklenice za pokušajo so po 40 vin. in se dobijo pri g. Dolenzu.

Velikanska zaloga slamnikov

vsake vrste po tovarniški ceni prodaja

Anton Adamič
KLANJ :: Glavni trg.

: Edini : zobozdravniški : tehniški .: atelje v Kranju dr. Eduard Globočnik v isti hiši, kjer je lekarna.

Umetni zobje se izgotove v enem dnevu, popravila v nekoliko urah, začasna popravila takoj. Vsa tehnična dela oskrbuje preizkušen zobotehnik, Solidno delo.

Ordinacije vsak dan, tudi ob nedeljah. 220 52-44

Brusnice

kupuje v vsaki množini beljaška tovarna sadnih konserv

Dr. Ernst Kumpf, Beljak (Villach).

Zaboje za napolnitev se določijo vsakemu, četudi ni množine. 156 10-4

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 83 52-18

valjični zastori (Rollbalken).

Čitajte in priporočajte!

„Več luči!“

Poljudna zbirka prav potrebnih, poučnih in aktualnih spisov za slovensko ljudstvo. Izhaja periodično, najmanj štirikrat na leto.

1. snopič: Cerkevne pristojbine ali šolnina z dodatkom Kako se določa kongrua?
2. snopič: Kako naj sina oprostim vojaščine in druge važnejše določbe glede vojaške dolžnosti.
3. snopič: HALLEYJEV KOMET (REPATICA)
4. snopič: Bira, kongrua in cerkvena konkurenca
5. snopič: Štiri črtice, namreč Nekaj iz življenja fajmoštra Božidarja Kozamernika. — Kako dolg rep je imel pes svetopisemskega Tobije. — V nebesih. — Konec sveta in sedež za „nebeško kraljestvo“

Cena vsakemu snopiču 30 v, 4 snopiči skupaj 1 K. Dobiva se v založni tiskarni Iv. Pr. Lampret v Kranju ter v knjigarnah in trafikah

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjizice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6% :: Eskomp-tirajo se tudi trgovske menice.

192 52-49

Denarni promet v letu 1908:

K 5.000.000

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici

vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od

2.—6. ure pop. izvzemši nedelje in praznike.

Poštno-branilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

